

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

GLAVA HADISA NOĆNOGA PUTOVANJA MUHAMMEDA A.S. IZ MEKE U JERUSALIM

i (GLAVA) govora Allaha, uzvišen je: "Slava (Allahu) koji je dao putovati noću (rajskom konju Buraku) sa Svojim robom (Muhammedom; ili: Slava (Allahu) koji je odveo Svoga roba-Muhammeda) noću od Svete Bogomolje (u Meki) do Najkrajnje Bogomolje (u Jerusalimu).....".

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba: pričao mi je Ebu Selemete, sin Abdurrahmana, čuo sam Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je on čuo poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Pošto su smatrali lažnim mene Kurejševići (tj. Pošto nisu vjerovali meni Kurejševići kada sam ih obavijestio da sam za jednu noć otišao iz Meke u Jerusalim i vratio se), ustao sam u polukružnom zidu (uz Kabu), pa je pokazao Allah meni Kuću Svetosti (tj. bogomolju u Jerusalimu), pa sam počeo (da) izvješćujem njih o njezinim znakovima, a ja gledam k njoj."

(Ili: "....., pa je pokazao (otkrio) Allah meni Jerusalim, pa sam počeo (da) izvješćujem njih o njegovim znakovima, a ja gledam k njemu.")

GLAVA

penjanja (u svemir Muhammeda a.s.).

PRIČAO NAM JE Hudbete, sin Halida, pričao nam je Hemmam, sin Jahja-a, pričao nam je Katadete od Enesa, sina Malika, od Malika, sina Sa'sa'ata, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je vjerovijesnik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pričao njima o noći (u kojoj) se je putovalo noću s njim. Rekao je:

"Dok sam ja u Hatimu", a možda je rekao: "u Hidžru" (a oboje znači polukružni zid uz Kabu), "ležeći (ja nauznačice), kadli je došao (kadli dođe) meni (jedan) dolazač, pa je rasporio (razrezao)." Rekao je: A čuo sam ga (da) govori: "Pa je rascijepio (raspolovio - umjesto rasporio, razrezao - u mene ono) što je između ove do ove."

Pa sam rekao Džarudu, a on je do moje strane (tj. a on je uza me): "Šta misli sa njim (sa tim izrazom da kaže)?" Rekao je: "Od udubine njegovih prsa (gdje se sastaju dvije ključnače, ključnjače) do njegove dlake uda (okolo, oko polnoga uda-organa)." A čuo sam ga (tj. Enesa - veli Katadete - da on) govori: "Od njegovoga vrha prsa (rasporio ga je taj dolazač) do njegove dlake (polnoga) uda (do njegovih bručaka)."

"Pa je tražio izlaženje moga srca (da izađe moje srca, tj. Pa je izvadio on moje srce). Zatim se je donio meni (jedan) lavor (leđen, legin, dakle: neka posuda) od zlata napunjen sa vjerovanjem, pa se je opralo moje srce, zatim se je natrpalo (napunilo vjerovanjem), zatim se je povratilo (na svoje mjesto u prsa). Zatim se je meni dovela (jedna jahaća) životinja, ispod (niža od) mazge, a iznad (viša od) magarca, bijela." Pa je rekao njemu Džarud: "Ona (To) je

Burak (rajski at, konj), o Ebu Hamzete!" Reкао je Enes: "Da." Stavlja koračaj kod najkrajnjega (sagledavanja) njegovoga oka. "Pa sam se natovario na njega (na Buraka). Pa je otišao sa mnom Džibril dok je došao najbližem nebu. Pa je tražio otvaranje. Pa se reklo: "Ko je ovo (tj. Ko je to)?" Reкао je: "Džibril." Reklo se je: "A ko je s tobom?" Reкао je: "Muhammed." Reklo se je: "A već (li) se je poslalo k njemu?" Reкао je: "Da." Reklo se: "Široko mjesto je za njega (tj. Dobro došao)! Pa divno li je dolaženje (što si) došao!" Pa je otvorio. Pa pošto sam dospio (došao), pa kada li u njemu Adem. Pa je reкао: "Ovo je tvoj otac Adem (praotac Adam), pa pozdravi na njega (pozdravi ga)." Pa sam pozdravio na njega, pa je uzvratilo pozdrav, zatim je reкао:

"Široko mjesto za dobroga sina i dobroga vjerovijesnika!" Zatim se penjao dok je došao (dok nije došao) drugome nebu, pa je tražio otvaranje (tj. tražio je da se otvori). Reklo se: "Ko je ovo (to)?" Reкао je: "Džibril." Reklo (Upitalo) se je: "A ko je s tobom?" Reкао je: "Muhammed." Reklo se: "A već se je poslalo k njemu?" Reкао je: "Da." Reklo se: "Široko mjesto je za njega! Pa divno li je dolaženje došao (tj. to što je on došao)!" Pa je otvorio. Pa pošto sam (tu) dospio, kada li Jahja i 'Isa, a njih dva su sina (majčine sestre -) tetke. Reкао je: "Ovo je Jahja i 'Isa, pa pozdravi na njih dvojicu (pozdravi ih)." Pa sam (ih) pozdravio, pa su njih dvojica vratili (uzvratili pozdrav meni). Zatim su njih dvojica rekla: "Široko mjesto za dobroga brata i dobroga vjerovijesnika!" Zatim se je popeo sa mnom k trećem nebu, pa je tražio otvaranje. Reklo se je: "Ko je ovo (to)?" Reкао je: "Džibril." Reklo se (Upitalo se dalje): "A ko je s tobom?" Reкао je: "Muhammed." Reklo se: "A već se poslalo k njemu?" Reкао je: "Da." Reklo se: "Široko mjesto (je) za njega! Pa divno li je dolaženje (što je) došao!" Pa se otvorilo (Pa nam je otvoreno). Pa pošto sam dospio, kada li (tamo) Jusuf. Reкао je: "Ovo je Jusuf (Josip, sin Jakova iz Staroga Zavjeta), pa pozdravi na njega (pozdravi ga)." Pa sam pozdravio na njega (Pa sam ga pozdravio), pa (mi) je odvratio, zatim je reкао: "Široko mjesto za dobroga brata i dobroga vjerovijesnika!" Zatim se popeo (penjao) sa mnom dok je došao četvrtome nebu, pa je tražio otvorenje (dozvolu za ulazak). Reklo (Upitalo) se: "Ko je ovo?" Reкао (Odgovorio) je: "Džibril." Reklo se: "A ko je s tobom?" Reкао je: "Muhammed." Reklo se: "A već se je poslalo k njemu?" Reкао je: "Da." Reklo se: "Široko mjesto za njega! Pa divno li je dolaženje (to što) je došao!" Pa se otvorilo (Pa nam je otvoreno). Pa pošto sam dospio k Idrisu, reкао je: "Ovo je Idris, pa pozdravi na njega (pa pozdravi ga)." Pa sam pozdravio na njega (Pa sam ga pozdravio), pa (mi) je odvratio, zatim je reкао:

"Široko mjesto za dobroga brata i dobroga vjerovijesnika!" Zatim se popeo (penjao, peo) sa mnom dok je (dok nije) došao petome nebu, pa je tražio (dozvolu za) otvorenje (otvaranje). Reklo se: "Ko je ovo?" Reкао je: "Džibril." Reklo se: "A ko je s tobom?" Reкао je: "Muhammed, pomilovao ga Allah i spasio." Reklo se je: "A već se je poslalo k njemu?" Reкао je: "Da." Reklo se je: "Široko mjesto sa njim (tj. Dobro došao)! Pa divno li je dolaženje (to što je) došao!" Pa pošto sam (tamo) dospio, pa kada li (tu) Harun (Aron). Reкао je: "Ovo je Harun, pa pozdravi na njega." Pa sam pozdravio na njega, pa (mi) je (on) odvratio (pozdrav), zatim je reкао: "Široko mjesto za dobroga brata i dobroga vjerovijesnika!" Zatim se je popeo sa mnom dok je (dok nije) došao šestome nebu, pa je tražio otvorenje. Reklo se: "Ko je ovo (to)?" Reкао je: "Džibril." Reklo se: "Ko je s tobom?" Reкао je: "Muhammed." Reklo se je: "A već se je poslalo k njemu?" Reкао je: "Da." Reкао je (Reklo se): "Široko mjesto za njega! Pa divno li je dolaženje (što je) došao!" Pa pošto sam dospio (tu), pa kada li (tamo) Musa (Mojsije)! Reкао je: "Ovo (To) je Musa, pa pozdravi na njega (pozdravi ga)." Pa sam pozdravio na njega (pozdravio sam ga), pa (mi) je odvratio, zatim je reкао:

"Široko mjesto za dobroga brata i dobroga vjerovijesnika!" Pa pošto sam prešao (prošao), zaplakao je. Reklo se je njemu (Upitan je): "Šta je rasplakalo tebe?" Reкао je:

"Plaćem jer zaista (jedan) dječak (što) se je poslao poslije mene (takav je da) će unići (u) raj od njegove sljedbe mnogobrojnika (količina od one) ko (koja) će unići (u) njega od moje sljedbe." Zatim se popeo sa mnom k sedmome nebu, pa je tražio otvorenje Džibril. Reklo se: "Ko je ovo? Rekao je: "Džibril." Reklo se: "A ko je s tobom?" Rekao je: "Muhammed." Reklo se je: "A već se je poslalo k njemu?" Rekao je: "Da." Rekao je (Reklo se): "Široko mjesto za njega! Pa divno li je dolaženje (što je) došao!" Pa pošto sam dospio, pa kada li (tamo) Ibrahim. Rekao je "Ovo je tvoj otac (pradjed) Ibrahim, pa pozdravi na njega." Rekao je: Pa sam pozdravio na njega. Pa (mi) je odvratio pozdrav. Rekao je:

"Široko mjesto za dobroga sina i dobroga vjerovijesnika!" Zatim se je podiglo meni lotosovo drvo krajnjega mjesta (lotos kraja), pa kada li su njegovi plodovi kao ćupovi (iz mjesta) Hedžera (ili: testije Hedžera), i kada li njegovo (lotosovo) lišće kao uši slonova. Rekao je: "Ovo je lotos krajnjega mjesta." I kada li četiri rijeke: dvije rijeke sakrivene (unutrašnje) i dvije rijeke vidljive (vanjske). Pa sam rekao (upitao): "Šta su ove dvije, o Džibrile?" Rekao je: "Što se tiče dviju sakrivenih (skrivenih, unutrašnjih), pa (to) su dvije rijeke u raju. A što se tiče dvije vidljive, pa (to) su Nil i Eufkrat." Zatim se je podigla meni (određena) oživljena kuća (ili: naseljena, izgrađena kuća). Zatim se meni donijela (jedna) posuda od vina (tj. napunjena vinom), i posuda od mlijeka (posuda mlijeka) i posuda od meda (posuda meda). Pa sam uzeo (to) mlijeko. Pa je rekao:

"Ona je način stvaranja (tj. ono predstavlja islamsku prirodu, prirodnu islamsku vjeru što) si ti na njemu (na njoj) i tvoja sljedba (kao što i mlijeko predstavlja prirodni način ishrane)." Zatim su se uzakonile (propisale) na mene molitve, pedeset molitava svakoga dana. Pa sam se vratio. Pa (sam) prošao na (tj. pokraj) Musa-a (Mojsija). Pa je rekao: "Sa čime (tj. Šta) se tebi zapovjedilo?" Rekao je: "Zapovjedilo se meni za pedeset molitava svakoga dana." Rekao je: "Zaista tvoja sljedba neće moći (obavljati) pedeset molitava svakoga dana, i zaista ja sam tako mi Allaha već iskusio ljude prije tebe, i nastojao sam (za) Izraelićane najžešćim nastojanjem, pa vrati se k tvome (svome) Gospodu, pa pitaj (moli) Ga (za) olakšanje za svoju sljedbu." Pa sam se vratio. Pa je smetnuo (tj. oprostio je, skinuo je) od mene deset (molitava). Pa sam se vratio k Musa-u. Pa je rekao slično njemu (slično onome što je rekao prvi puta). Pa sam se vratio. Pa je smetnuo (skinuo) od mene deset (drugih molitava). Pa sam se vratio k Musa-u. Pa je (opet) rekao slično njemu (kao prvi puta). Pa sam se vratio. Pa je smetnuo od (još) deset. Pa sam se vratio k Musa-u. Pa je rekao slično njemu (kao prvi puta). Pa sam se vratio. Pa se zapovjedilo meni za deset molitava svakoga dana. Pa sam se vratio. Pa je rekao slično njemu. Pa sam se vratio. Pa se zapovjedilo meni za pet molitava svakoga dana. Pa sam se vratio k Musa-u. Pa je rekao: "Sa čime (tj. Šta) se tebi zapovjedilo?" Rekao sam: "Zapovjedilo mi se za pet molitava svakoga dana." Rekao je: "Zaista tvoja sljedba neće moći (izdržati) pet molitava svakoga dana. I zaista ja sam već iskusio ljude prije tebe, i nastojao sam (za) Izraelićane (da se trudim) najžešćim nastojanjem, pa vrati se k tvome (svome) Gospodu, pa pitaj (moli) Ga (za) olakšanje za svoju sljedbu." Rekao je:

"Pitao (Molio) sam svoga Gospoda (mnogo), čak sam se zastidio (tj. već me je stid više), a ali (nego) se zadovoljavam i predajem se (ovoj Njegovoj zapovjedi)." Rekao je: Pa pošto sam prešao (prošao to), dozvao je mene (neki) dozivač:

"Izvršio (ili: Sproveo) sam Svoj zakon i olakšao sam od Svojih robova."

PRIČAO NAM JE Humejdija, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Amr od Ikrimeta, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, o Njegovom govoru, uzvišen je:

"I nismo učinili (onaj određeni) san koji smo pokazali tebi (ni zbog čega drugoga) osim iskušenjem (radi iskušenja) za ljude....", rekao je: on je san oka (a neki i u tekstu toga kur'anskoga odlomka i u tekstu ovoga tumačenja Ibnu Abbasovoga riječ "ru'ja" smatraju da znači "viđenje", a ne "san", - pa onda: ono je vidjenje-viđenje oka što) se je pokazao on (pokazalo ono) poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u) noći (koja je ta što) se putovalo noću s njim k Jerusalimu. Rekao je (isto tako Ibnu Abbas):

"..... i prokletu stablo u Kur'anu.....", rekao je: Ono (To) je stablo (u paklu koje se naziva imenom) Zekum.

(Ta riječ u običnom smislu znači: divlja maslina, pustinjско drvo koje ima cvijet sličan cvijetu jasemina, jasmína.)

GLAVA

izaslanstva (deputacija) Pomagača k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, u Meku i prisege (na) Akabi (na Mini gdje se bacaju kamenčići za vrijeme hodočašća).

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba. - H - A pričao nam je Ahmed, sin Saliha, pričao nam je Anbesete, pričao nam je Junus od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me je Abdurahman, sin Abdullaha sina Ka'ba sina Malika, da je Abdullah, sin Ka'ba - a bio je vodič Ka'ba (vodičem, vodičem Ka'bu) kada je oslijepio (Ka'b) - rekao: čuo sam Ka'ba, sina Malika (da) priča (o svome slučaju) kada je (on) ozad (iza) zaostao od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, u borbi (ratu) Tebuka (priča taj slučaj) sa njegovom duljinom (tj. priča ga na dugo i široko). Rekao je Ibnu Bukejr u njegovom hadisu (tj. u hadisu koji je pričao Ukajl; ili: u pričanju koje je pričao Ukajl - o tome slučaju Ka'ba da je Ka'b rekao):

A zaista već sam prisustvovao sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, (u) noći Akabe (prilikom trećega sastanka) kada smo se međusobno čvrsto svezali (obavezali) na Islam, i ne volim da je meni (da ja imam) za nju (za tu noć) prisustvovanje Bedru (tj. ne bih ja vrijednosti te noći dao za Bedr) iako je bio Bedr spominjaniji (više spominjan, spominjat) u (među) ljudima od nje (od te noći).

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, rekao je: bio je Amr (običaja da) govori: čuo sam Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) govori:

Prisustvovali (Prisustvovala) su sa mnom moja dva ujaka Akabi (trećem sastanku).

Rekao je Ebu Abdullah (Buharija): Rekao je Ibnu Ujejneta: Jedan (od) njih dvojice je Bera', sin Ma'rura.

PRIČAO MI JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Hišam da je Ibnu Džurejdž izvijestio njih, rekao je Ata', rekao je Džabir:

Ja, i moj otac i moj ujak smo od drugova Akabe (tj. prisustvovali smo Akabi).

PRIČAO MI JE Ishak, sin Mansura, izvijestio nas je Jakub, sin Ibrahima, pričao nam je sin brata (bratić) Ibnu Šihaba od njegovoga (tj. od svoga) strica, rekao je: izvijestio me je Ebu Idris Aizullah, sin Abdullaha, da je Ubadete, sin Samita, - (jed

an) od (onih) koji su prisustvovali Bedru sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i (jedan) od njegovih drugova (u) noći Akabe - izvijestio njega da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao, a okolo njega je (jedna) družina (skupina) od njegovih drugova:

"Dođite (vi), prisegnite se (vi) meni na (to) da (vi) nećete pridruživati sa Allahom (za Allaha nijedu) stvar (tj. ništa - a to će reći: da nećete biti mnogobošci), i (da) nećete krasti (vršiti krađu), i nećete činiti blud (preljub), i nećete ubijati vašu (svoju) djecu, i nećete donositi (nikakve) izmišljotine (što) izmišljate (sebi stvarate) nju između vaših ruku i vaših nogu i (da) nećete griješiti (tj. da nećete otkazati poslušnost) meni u dobrom (poslu). Pa ko je ispunio (tj. ko ispuni) od vas (sve ovo na što se je prisegnuo), pa njegova nagrada je na Allaha (na Allahu, kod Allaha). A ko je pogodio (ko pogodi) od toga (jednu) stvar, pa se kaznio u ovozemnosti, pa ono (to) je njemu otkup (iskupljenje). A ko je pogodio (ko pogodi) od toga (jednu) stvar, pa je pokrio njega Allah, pa njegova stvar je ka Allahu (prepuštena): ako hoće, kazniće ga; a ako hoće, oprostiće mu."

Rekao je: Pa sam se prisegnuo njemu na to.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, (sin Seida), pričao nam je Lejs od Jezida, sina Ebu Habiba, od Ebul-Hajra, od Sunabihije, od Ubadeta, sina Samita, bio zadovoljan Allah od njega, da je on rekao:

Zaista ja sam (jedan) od poglavica (plemenskih starješina) koji su se prisegnuli poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. I rekao je: Prisegnuli smo se njemu na (to) da nećemo udruživati sa Allahom (ni jedne) stvari (ništa), i nećemo krasti, i nećemo činiti bluda, i nećemo ubiti osobu koju je zabranio Allah, osim sa pravom (da se osudi na smrt), i nećemo sebi otimati (pljačkati, robiti) i nećemo griješiti (otkazivati poslušnost) - (prisegnuli smo se) za raj ako smo činili (ako budemo činili) to (tako). Pa ako poklopimo od toga (neku) stvar, biće sudbina (suđenje) toga ka Allahu (prepušteno).

GLAVA

vjenčavanja Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, Aišu (Aiše sebi, za sebe), i (GLAVA) njezinoga dolaženja (u) Medinu i njegovoga građenja sa njom (tj. i njegovoga stupanja sa njom u bračne odnose).

PRIČAO NAM JE Fervete, sin Ebul-Magra-a, pričao nam je Alija, sin Mushira, od Hišama, od njegovoga oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Vjenčao je sebi mene Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, a ja sam kći (tj. a ja imam) šest godina. Pa smo došli (u) Medinu, pa smo odsjeli u Harisubnulahredžoviće (u Hazredžove Harisoviće, među njih, kod njih). Pa sam se razboljela, pa se počupala (opala je) moja kosa, pa (iza toga) bio je obilan perčinić (mali perčin, tj. kosa glave koja se je spuštala do ramena; ili još bolje rečeno: pa je bila obilna, bujna skupinica kose koja se spuštala do ramena). Pa je došla meni moja majka Ummu Ruman, a zaista ja sam zaista u (na jednoj) ljuljaški (ljuljački u tom času), i sa mnom su (neke) drugarice moje. Pa je uzviknula za mnom (tj. Pa je žestoko, jakim glasom viknula mene), pa sam došla njoj ne znam (ne znajući ja) šta hoće (ona) sa mnom. Pa je uzela (ona) za moju ruku dok je zastavila mene na vratima doma (kuće); a zaista ja (u tom času) zaista dišem teško (povišenim, ubrzanim dihanjem, disanjem) dok se je smirio neki (dio) moga daha (disanja, zadihanosti). Zatim je uzela (neku) stvar od

vode (nešto vode), pa je potrala s njom moje lice i moju glavu, zatim je uvela mene u kuću, pa kada li (nekakve) žene od Pomagača u sobi. Pa su (one) rekle:

"Na dobru i blagoslovu, i na dobroj (ili: i na najboljoj) ptici (prilici neka bude)!" Pa je predala mene k njima, pa su (one) popravljale od moga stanja (nešto, neke sitnice). Pa nije preplašio (iznenadio) mene (niko drugi) osim poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ručanicom (tj. u doba ručanja - užine-marende, oko dva sata pred podne). Pa su predale mene k njemu, a ja sam tada kći (tj. ja sam tada imala) devet godina.

PRIČAO NAM JE Mualla, pričao nam je Vuhejb od Hišama, sina Urveta, od njegovoga oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao njoj:

"Pokazala si se meni ti u snu dvaput. Sanjam da si ti u komadu (u polovini neke haljinke) od svile, i govori (Džibril): "Ovo je tvoja žena." Pa otkrijem (Pa otkrih), pa kada li ona (ono) ti! Pa govorim: "Ako bude ovo od (sudbine) kod Allaha, (neka) izvrši njega (pa neka izvrši to)."

PRIČAO NAM JE Ubejd, sin Ismaila, pričao nam je Ebu Usamete od Hišama, od njegova oca, rekao je:

Preminula je Hadidža prije (vremena) izlaženja Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, k Medini za (tj. prije na) tri godine. Pa je ostao dvije godine, ili blizu od toga, i vjenčao je Aišu, a ona je kći (tj. a ona je imala) šest godina. Zatim je sagradio sa njom (bračnu zajednicu, tj. preveo ju je u svoju kuću), a ona je kći (a ona ima) devet godina.

(Aiša je nakon vjenčanja ostala kod roditelja još tri godine, pa je tek onda preveo nju u svoju kuću Muhammed a.s..)